

Сьогодні
02.10.2024

Урок №19

**Слова обмеженого вживання.
Діалектні, професійні слова й
терміни**

Мета: виробляти навички знаходити діалектні та професійні слова; навчити правильно й доречно використовувати в мовленні загальноновживані слова; розвивати мовні смаки.

Прослухаймо вірш та налаштуймося на роботу

Продзвенів уже дзвінок,
Починаємо урок!
Всі мерщій сідайте, діти.
Домовляймося не шуміти,
На уроці не дрімати,
Руки вчасно піднімати. І
щоб не було мороки.
Всі готові до уроку?!
Тож гаразд, часу не гаймо
І урок розпочинаймо!

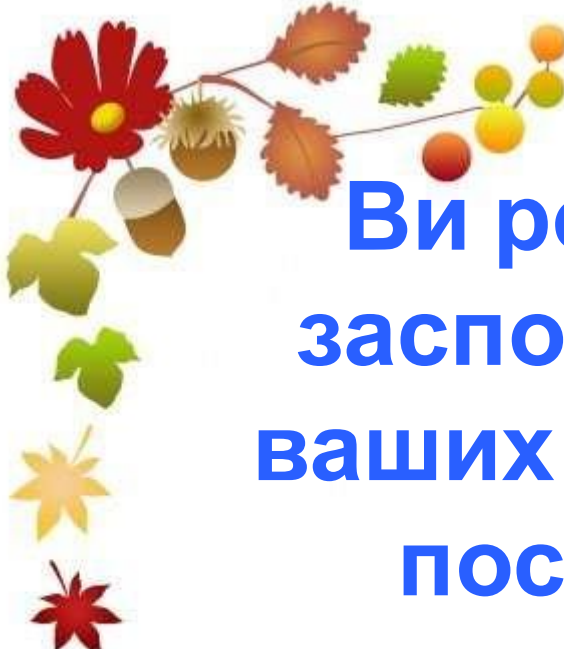

Якщо у вас на
душі
похмуро...

**Згадайте, що після
дощу часто буває
райдуга!**

**Ви роздратовані, але
заспокойтесь, адже від
ваших блискавок можуть
постраждати інші!**

Нехай у вас на душі
буде сонячно!
Своїм теплом ви
зможете зігріти своїх
друзів!

Перевірка домашнього завдання

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

обру́с

Шукаємо відповіді на запитання:

1. Навіщо потрібно знати діалектні, професійні слова й терміни?
2. Чому діалект називають вогником селянської душі?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Вправа 120. Прочитайте. Доберіть синоніми до слова «обрус». Чому, на вашу думку, авторка скористалася словом, яке вживається тільки в деяких

Слово рідне — квіткана обрусі.
Воно серце наше й оберіг!
(Г.
Потопляк)

?

Обрус — діалектна
назва, те саме, що й
скатертина, скатерть.

Вправа 121

- Визнач назви ми, а які — літературні діал
- 1) арніка гірська, ангельське зілля, баранка, скусівник гірський, трава барана, чарник; діал
 - 2) ромашка, ромен, романець;
 - 3) звіробій, божа кривця, заяча кривця, кривавник, стокривця;
 - 4) цикорій, петрів батіг.

Термін — слово або словосполучення, що застосовують поділяють на ряди, у мовознавстві: звук, гол, буква, звуки багатозначні слова у математиці: натуральні числа, двоцифрові числа, паралелепіпед.

ТЕРМІН

1. Відтинок, проміжок часу, визначений, установлений для чого-небудь; строк.
2. Слово або словосполучення, що означає чітко окреслене спеціальне поняття якої-небудь галузі науки, техніки, мистецтва, суспільного життя тощо.

створіть термін». Складіть із ним два речення і запишіть їх.

Вправа 123. Зберіть «розсипані» терміни, запишіть їх, об'єднавши в групи.

Доповніть трьома власними прикладами. Визначте, яких галузей

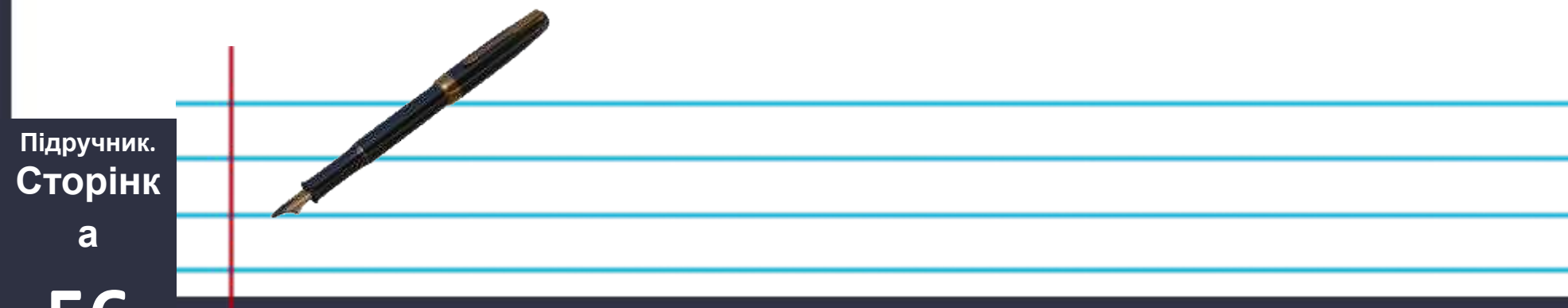
Стиль мовлення, підмет, присудок, м'який знак, пароніми, антоніми.

Арія, дивертисмент, головна партія, опера, виконавець, гармонія, графіка, темп, лад, мелодія, композитор, ритмічний рисунок. Гриби, біологія, рослини, метелик, тварини, мікроорганізми, природничий музей.

Вправа 124. Відновіть послідовність речень у тексті і запишіть його.

Він розташований неподалік від селища Каховка, у ста кілометрах від Херсона. 2. Тут можна зустріти фламінго і журавлів, верблюдів і зебр, буйволів, бізонів, сайгаків. 3. У цьому куточку незайманої природи зібрані найдивовижніші та екзотичні види тварин і птахів. 4. Тим, хто любить поспостерігати за дикими тваринами або в захопленні від африканського сафарі, неодмінно варто відвідати заповідник Асканія-Нова (З Інтернету).

1. Позначте рядок, у якому всі слова загальноновживані.

А) мольберт, художник, картина, виставка

Б) кардіолог, море, берег, сонце

В) здоров'я, мир, щастя, дружба

Г) жоржина, когут, полонина, смерека

2. Позначте рядок, у якому всі слова діалектизми.

А) вивірка, пляцок, плай, цинамон

Б) одяг, пательня, тремпель, маринарка

В) трембіта, колиба, кобиця, вогонь

Г) лелека, черногуз, бусол, птах

Що нового ви дізналися сьогодні? Які почуття викликала у вас тема уроку? Чи на всі запитання ви одержали вичерпну відповідь?

**Виконайте вправу 125
(1 завдання письмово, 2 або
3 на ваш вибір).**

*Короткий запис у щоденник
с.53 впр.125.*

Рефлексія «Лимонний настрій». Обери емотикон, який відповідає твоєму настрою в кінці уроку

Я з усім
упорався

Мене урок
розлютив

Чекаю на наступний
урок

Все було легко
та просто

Було складно
та нічого не

Більше сміху ніж
навчання

Я дуже
втомився